

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ(Action Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาการเขียนเชิงสร้างสรรค์ด้วยกระบวนการคิดแบบหมวด 6 สี กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งมีวัตถุประสงค์คือเพื่อพัฒนากิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยด้วยกระบวนการคิดแบบหมวด 6 สีและพัฒนาความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์วิชาภาษาไทย ของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยกระบวนการคิดแบบหมวด 6 สีให้มีคะแนนการเขียนสร้างสรรค์ร้อยละ 70 และจำนวนนักเรียนผ่านคะแนนดังกล่าวร้อยละ 70 ของนักเรียนทั้งหมด กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหนองคันอำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดชัยภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 35 คน

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล 2 ประเภทคือเครื่องมือที่ใช้ในการทดลองปฏิบัติการได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 12 แผน และเครื่องมือที่ใช้ในการสะท้อนผลการปฏิบัติได้แก่ แบบฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์ แบบทดสอบความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ แบบประเมินการเขียนเชิงสร้างสรรค์ แบบสังเกตสอนของครูแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน และแบบบันทึกผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่าง 15 มิถุนายน 2553 ถึง 15 กรกฎาคม 2553 โดยดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้พัฒนากิจกรรมด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ด้วยกระบวนการคิดแบบหมวด 6 สี ใช้แผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 12 แผนการจัดการเรียนรู้ โดยแบ่งเป็นวงจรปฏิบัติการ 4 วงจร วงจรละ 3 แผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งแต่ละแผนใช้เวลาแผนละ 1 ชั่วโมง โดยใช้เวลาดังนั้น 12 ชั่วโมง และเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสังเกตกระบวนการเรียนรู้ โดยใช้แบบสังเกตการสอนของครูและสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนซึ่งผู้ช่วยวิจัยเป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูลและบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้วิจัยขณะดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และพฤติกรรมของผู้เรียนขณะร่วมกิจกรรมในแต่ละชั่วโมง บันทึกผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบบันทึกผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งผู้วิจัยบันทึกหลังจากเสร็จสิ้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละชั่วโมง และตรวจผลงานแบบฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์ท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนจากแบบประเมินการเขียนเชิงสร้างสรรค์ (Scoring Rubrics) เมื่อดำเนินการสอนเสร็จสิ้นแต่ละวงจรปฏิบัติการมีการทดสอบย่อยนักเรียน โดยใช้แบบทดสอบท้ายวงจรและพูดคุย

สอบถามนักเรียนเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผลการตรวจแบบฝึกการเขียนสร้างสรรค์ แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์และอภิปรายร่วมกับผู้ช่วยวิจัย เพื่อสรุปผลที่ได้ในแต่ละวงจรและนำผลที่ได้ไปพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ในวงจรปฏิบัติการต่อไปเมื่อดำเนินการเสร็จสิ้นทั้ง 4 วงจรปฏิบัติการ นำผลที่ได้มาพิจารณาในการพัฒนาการเขียนเชิงสร้างสรรค์ในครั้งนี้ เพื่อเปรียบเทียบคะแนนการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของแต่ละวงว่ามีการพัฒนาเป็นอย่างไร

การวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลเชิงปริมาณโดยนำคะแนนที่ได้จากการทดสอบย่อยท้ายวงจรปฏิบัติการที่ 1-4 มาหาค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าร้อยละเพื่อเปรียบเทียบคะแนนแต่ละวงว่ามีการพัฒนาเป็นอย่างไร ส่วนคะแนนความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์นำมาเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ นักเรียนมีคะแนนการเขียนเชิงสร้างสรรค์ร้อยละ 70 ขึ้นไปและมีจำนวนนักเรียนที่ได้คะแนนดังกล่าวร้อยละ 70 ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพได้จากแบบสังเกตพฤติกรรมการสอนของครู แบบบันทึกพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน แบบบันทึกผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผลจากการตรวจผลงานจากแบบฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์ท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ และแบบทดสอบท้ายวงจร นำผลที่ได้มาวิเคราะห์ผลการจัดกิจกรรมและปัญหาและอุปสรรคที่พบเพื่อนำผลที่ได้มากำหนดเป็นแนวทางในการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งผลให้การพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ให้มีประสิทธิภาพต่อไปและนำผลที่ได้ในรอบของความเรียงอธิบายและสรุปการวิเคราะห์กิจกรรมในแต่ละวงจรและนำไปสู่การสรุปผลและอภิปรายผลการวิจัย

1. สรุปผลการวิจัย

1.1 ผลการพัฒนากิจกรรมด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ด้วยกระบวนการคิดแบบหมวด 6 สี

จากการพัฒนากิจกรรมเขียนเชิงสร้างสรรค์ด้วยกระบวนการคิดแบบหมวด 6 สี กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหนองคัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ทั้ง 4 วงจรสามารถสรุปผลได้ดังนี้

1.1.1 ผลการปฏิบัติการวิจัยในวงจรที่ 1 นิทานอีสปสู่การเขียนเชิงสร้างสรรค์ ประกอบด้วยแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 3 แผน นิทานที่นำมาให้นักเรียนชมทางวีซีดีคือนิทานอีสปเรื่องเต่ากับเป็ดป่า ซึ่งในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามขั้นตอนที่พัฒนาขึ้นทั้ง 5 ขั้น และขั้นตอนของกระบวนการคิดแบบหมวด 6 สีในวงจรที่ 1 ได้จัดไว้ดังนี้ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 ใช้กระบวนการคิดแบบหมวดสีเขียว แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 ใช้กระบวนการคิดแบบหมวดสีแดง หมวดสีเหลือง และหมวดสีดำ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 ใช้กระบวนการคิดแบบหมวดสีเขียวและหมวดสีฟ้า นักเรียนให้ความสนใจและมีส่วนร่วมในกิจกรรมเป็นอย่างดี และมีคะแนนการเขียนเชิงสร้างสรรค์ท้ายวงจรเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 65.44

1.1.2 ผลการปฏิบัติการวิจัยในวงจรที่ 2 นิทานคุณธรรมสู่การเขียนในวงจรนี้ได้เปลี่ยนรูปแบบจากการชมวีซีดีจากนิทานอีสปเป็นฝึกรอ่านจากนิทานคุณธรรม ทั้งนี้เพื่อต้องการให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการอ่าน และมีตัวอย่างในการเขียนจากนิทานคุณธรรมเพื่อนำไปสอดแทรกกับงานเขียนด้านมีแนวคิดโน้มน้ำหนักใจผู้อ่านซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยต่ำที่สุดในวงจรปฏิบัติการที่ 1 ซึ่งนิทานที่นำมาให้นักเรียนอ่านคือนิทานคุณธรรมเรื่องหมู่บ้านพอเพียง ประกอบด้วยแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 3 แผน ซึ่งในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ยังคงจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามขั้นตอนที่พัฒนาขึ้นทั้ง 5 ขั้น ทั้งนี้ในขั้นกระบวนการคิดแบบหมวด 6 สี ใช้รูปแบบการตอบคำถามโดยใช้คำถามจากความหมายของหมวดแต่ละสี จากการประเมินท้ายวงจรพบว่านักเรียนมีคะแนนการเขียนเชิงสร้างสรรค์เฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 74.42

1.1.3 ผลการปฏิบัติการในวงจรที่ 3 บทความสู่การเขียนในวงจรนี้ได้ใช้บทความเพื่อฝึกกระบวนการคิดแบบหมวด 6 สี บทความที่ใช้คือภาวะสมองเสื่อม...กับไข่มุกซึ่งสาระสำคัญของบทความเป็นเหตุการณ์ที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ โดยสังเกตจากการพูดคุยกับครูและเพื่อนนักเรียนด้วยกัน ถ้ามีประเด็นของการหลงลืมนักเรียนจะต้องบอกว่าต้องกินไข่มุกหรือให้กินไข่มุกเพิ่มขึ้น การฝึกในวงจรนี้ใช้วิธีการตั้งคำถามตามความหมายของหมวด 6 สี จากการประเมินท้ายวงจรพบว่า นักเรียนมีคะแนนการเขียนเชิงสร้างสรรค์เฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 70.34

1.1.4 ผลการปฏิบัติการในวงจรที่ 4 ข่าวและเหตุการณ์สู่การเขียนวงจรนี้ใช้ข่าวเหตุการณ์ในการฝึกกระบวนการคิดแบบหมวด 6 สี ข่าวที่นำมาใช้คือเรื่อง ลูกอ้วนอย่าชะล่าใจ...เป็นภัยเงียบ ซึ่งเป็นข่าวที่มีความเกี่ยวข้องกับนักเรียนโดยตรง นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้ นักเรียนตื่นตื่นที่ได้รับรู้ข่าวและฝึกใช้กระบวนการคิดวิเคราะห์ข่าวได้อย่างสมเหตุสมผลมีการคิดที่เป็นระบบมีพัฒนาการในการเขียนเชิงสร้างสรรค์จากการประเมินท้ายวงจรพบว่า นักเรียนมีคะแนนการเขียนเชิงสร้างสรรค์เฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 79.31

จากการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ด้วยกระบวนการคิดแบบหมวด 6 สี กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ครบทั้ง 4 วงจร ผู้วิจัยพอสรุปขั้นตอนในการพัฒนากิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์จากการวิจัยในครั้งนี้ได้ ดังนี้

1. นำเป็นขั้นตอนการสร้างความรู้ความพร้อมให้กับผู้เรียนที่จะเรียนรู้ในกิจกรรมต่างๆ ซึ่งมีกิจกรรมที่หลากหลายที่ช่วยให้ผู้เรียนสนุกสนานสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ก่อนที่จะเข้าสู่กิจกรรมการเรียนรู้ในขั้นต่อไป

2. ขั้นรับความรู้ เป็นขั้นที่สร้างพื้นฐานและประสบการณ์ให้ผู้เรียน โดยผู้เรียนจะได้รับข้อมูลจากการอ่าน การฟัง และการดูนำข้อมูลที่นำไปขยายแนวคิดในการตั้งคำถามและตอบคำถาม ซึ่งนักเรียนได้รับข้อมูลเป็นแนวทางในการพัฒนาการเขียนเชิงสร้างสรรค์ต่อไป

3. **ขั้นกระบวนการคิดแบบหมวด 6 สี** เป็นขั้นที่นักเรียนต้องใช้กระบวนการคิดตามความหมายของหมวด 6 สี ดังนี้ หมวดสีเขียวคือข้อความจริงความเป็นกลาง หมวดสีแดงคือความรู้สึก หมวดสีเหลืองคือความคิดด้านบวก หมวดสีดำคือความคิดด้านลบ หมวดสีเขียวคือความคิดสร้างสรรค์ และหมวดสีฟ้าคือความคิดรวบยอด หรือข้อสรุป ซึ่งกระบวนการคิดทั้งหมดเกิดขึ้นจากรื่องราวที่ได้อ่าน ฟัง และดู

4. **ขั้นสรุป** เป็นขั้นที่ผู้เรียนร่วมกันอภิปรายและสรุปกระบวนการคิดจากเรื่องที่อ่าน ฟังและดูว่ากระบวนการคิดของหมวดแต่ละสีมีความสำคัญอย่างไรคิดอย่างไรจะตรงประเด็นไม่หลงทาง และสามารถนำความคิดเชื่อมโยงไปสู่การเขียนเชิงสร้างสรรค์ได้

5. **ขั้นพัฒนาการเขียน** เป็นขั้นที่ผู้เรียนมีกระบวนการคิดเป็นของตนเองและนำมาสู่การพัฒนาการเขียนของตนตามแนวคิดของหมวด 6 สีซึ่งแนวการเขียนต้องมีความแปลกใหม่หรือละเอียดลออ มีแนวคิดโน้มน้าวจิตใจผู้อ่าน มีการใช้ภาษาที่สละสลวย มีรูปแบบการเขียนเป็นของตนเอง และมีจินตนาการ

1.2 ความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ด้วยกระบวนการคิดแบบหมวด 6 สี

จากการทดสอบวัดความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ด้วยกระบวนการคิดแบบหมวด 6 สี กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหนองคัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 2 หลังจากจัดกิจกรรมการเรียนรู้ครบทั้ง 4 วงจร พบว่า นักเรียนมีคะแนนการเขียนเชิงสร้างสรรค์เฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 80.14 และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 77.14

2. ข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยการเขียนเชิงสร้างสรรค์ด้วยกระบวนการคิดแบบหมวด 6 สีกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

2.1 ข้อเสนอแนะด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อค้นพบจากผลการดำเนินการวิจัยทั้ง 4 วงจรสรุปเป็นข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้ดังนี้

2.1.1 ในการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียนควรนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยพัฒนา เช่น ให้นักเรียนอ่านเรื่องบนจอ โปรเจคเตอร์พร้อมกัน จะทำให้นักเรียนมีความสนใจและสามารถพัฒนาทักษะการอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ

2.1.2 ในด้านการจัดกิจกรรม ครูควรกระชับเวลาในชั้นอื่น ๆ แต่เพิ่มเวลาในชั้น การพัฒนาการเขียน เนื่องจากการพัฒนาการเขียนเชิงสร้างสรรค์ต้องใช้เวลาและค่อยเป็นค่อยไปจึง จะส่งผลให้การเขียนของนักเรียนมีประสิทธิภาพ

2.1.3 ในการร่วมกิจกรรม ครูควรเปิดโอกาสให้นักเรียนทุกคนได้มีส่วนร่วมใน กิจกรรมทั้งกิจกรรมกลุ่มและเป็นรายบุคคล เช่นกิจกรรมการเล่นเกม การตั้งคำถาม การตอบคำถาม

2.1.4 ในด้านการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนต้องมีความเป็นกันเอง ครูต้องเข้าใจ นักเรียนมีความรักความเมตตาแก่ผู้เรียน จึงจะส่งผลให้นักเรียนกล้าคิด กล้าทำ

2.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

ผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการวิจัยอันจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่ จะศึกษาหรือมีความสนใจที่จะพัฒนาการเขียนเชิงสร้างสรรค์ให้กับผู้เรียน ดังนี้

2.2.1 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการนำกระบวนการคิดแบบหมวด 6 สี โดยเฉพาะ หมวดสีดำ (ความคิดด้านบวก) และหมวดสีเขียว (ความคิดสร้างสรรค์) ไปใช้จัดกิจกรรมส่งเสริม ทักษะในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยด้านทักษะการเขียน ทักษะการอ่าน และทักษะการพูด

2.2.2 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ด้วยเทคนิค กระบวนการคิดแบบหมวด 6 สี เปรียบเทียบกับเทคนิคการคิดแบบอเนกนัยเพื่อการพัฒนาการเขียน เชิงสร้างสรรค์ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น